

ΕΤΕΡΟΠΤΩΤΟΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΙ ΣΕ ΠΤΩΣΗ ΓΕΝΙΚΗ

Όταν χρησιμοποιούμε τη γενική ενός ουσιαστικού ως ετερόπτωτο προσδιορισμό ενός άλλου ουσιαστικού τότε η γενική αποκτά διάφορες σημασίες.

<p>1. Γενική κτητική, για να δείξουμε σε ποιον ανήκει κάτι π.χ. Ο καλλιτέχνης ζωγράφισε το σώμα και τα πόδια του αλόγου.</p>
<p>2. Γενική υποκειμενική, για να φανερώσουμε το υποκείμενο μιας ενέργειας. π.χ. Η επιστροφή του Γιάννη συνοδεύτηκε από γλέντια και χαρές. Για να βρούμε μια γενική υποκειμενική μετατρέπουμε το ουσιαστικό που προσδιορίζει η γενική (επιστροφή) σε ρήμα. Αν η γενική είναι υποκείμενο, τότε μιλάμε για γενική υποκειμενική. Δηλαδή: Η επιστροφή του Γιάννη > Επέστρεψε ο Γιάννης > Ποιος επέστρεψε; Ο Γιάννης = υποκείμενο</p>
<p>3. Γενική αντικειμενική, για να φανερώσουμε το αντικείμενο μιας ενέργειας. π.χ. Το δυνατό χτύπημα της πόρτας από το Γιάννη ενόχλησε τους γείτονες Για να βρούμε μια γενική αντικειμενική μετατρέπουμε το ουσιαστικό που προσδιορίζει η γενική (χτύπημα) σε ρήμα. Αν η γενική είναι αντικείμενο, τότε μιλάμε για γενική αντικειμενική. Δηλαδή: Το δυνατό χτύπημα της πόρτας > Ο Γιάννης χτύπησε την πόρτα > Τι χτύπησε; την πόρτα = αντικείμενο.</p>
<p>4. Γενική του τόπου, για να δηλώσουμε τον τόπο στον οποίο γίνεται μια ενέργεια. π.χ. Στη μάχη του Μαραθώνα αρχηγός των Αθηναίων ήταν ο Μιλτιάδης.</p>
<p>5. Γενική του χρόνου, για να δηλώσουμε το χρόνο κατά τον οποίο γίνεται μια ενέργεια. π.χ. Ασχολείται με δουλειές της νύχτας</p>
<p>6. Γενική του μέτρου, για τη μέτρηση α) του τόπου ή β) του χρόνου. π.χ. α) Προχώρησε μια απόσταση διακοσίων μέτρων και σταμάτησε. β) Προχώρησε μια απόσταση δύο ωρών και σταμάτησε.</p>
<p>7. Γενική της ιδιότητας, για να δώσουμε μια ιδιότητα στο ουσιαστικό. π.χ. Μας κέρασε γλυκό του κουταλιού</p>
<p>8. Γενική του σκοπού ή της χρήσης, για να δηλώσουμε το σκοπό για τον οποίο χρησιμοποιείται κάτι. π.χ. Αυτό το ποτήρι είναι του νερού</p>

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Γράφω το είδος της σχέσης που εκφράζουν οι παρακάτω ετερόπτωτοι προσδιορισμοί:

1. Τα σπίρτα της Φρόσως. [.....].
2. Παντελόνι της μόδας. [.....].
3. Τσουβάλι τσιμέντου. [.....].
4. Κορυφή του βουνού. [.....].
5. Η πτώση του τείχους. [.....].

6. Ο σωτήρας του έθνους. [.....].
7. Η χαρά της νίκης. [.....].
8. Παπούτσια χορού. [.....].
9. Η συνθήκη της Λωζάννης. [.....].
10. Τεχνοτροπία της Αναγέννησης. [.....].

2. Υπογραμμίζω τους ετερόπρωτους προσδιορισμούς σε πτώση γενική και γράφω το είδος της σχέσης που εκφράζουν:

1. Τα μέλη της Σχολής ήταν χωρισμένα σε δύο μέρη [.....].
2. Τα κείμενα επιδέχονταν δύο επίπεδα ερμηνείας [.....].
3. Έπρεπε να ανακαλέσει στη μνήμη του όλα τα γεγονότα της προηγούμενης μέρας [.....].
4. Εισέπραττε κατά την αναχώρησή του μέρος των αγαθών που είχε καταθέσει [.....].
5. Στα μαθηματικά αυτό λέγεται διερεύνηση του προβλήματος [.....].
6. Το πανεπιστήμιο του Βερολίνου του είχε στείλει μια επιστολή [.....].
7. Ακούει τη φωνή του φίλου του που λείπει στο εξωτερικό μόνο απ' το τηλέφωνο [.....].
8. Βγαίνοντας από το σπίτι του Παύλου, είδαν στην είσοδο ένα τεράστιο όγκο [.....].
9. Όλοι είμαστε υπεύθυνοι της καταστροφής. [.....].